

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — nll.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A 48-as függetlenségi párt egy része türelmetlenkedik. Többségben vannak, tehát azt hangoztatják, hogy fogjanak munkához, vivják ki az ország függetlenségét.

Ami ezt illeti, mi óhajtanók legforróbban, hogy hazánk mielőbb végkép megszabaduljon Ausztriától és tökéletesen független legyen, mert akkor azok, akik most oda vándorolnak idehaza is boldogulhatnak.

De azért a türelmetlenkedő 48-asoknak még sincs igazuk. Ez az országgyűlés határozott, előre megállapított feladatokra vállalkozott. Tessék azok megoldásánál érvényesíteni a 48-as nemzeti akaratot és akkor messze kiható, korszakos jelentőségű munkát végezhetnek!

Összel jön az általános választó jog javaslata. Vigyázzanak, hogy a magyar nemzet ne legyen tulságosan nagylelkű és adakozó. Holmi nemzetközi vesszőparipákért el ne ajándékozzák a — magyar nyelvet!

A magyar kormány és a képviselőház hivatalosan a multkoriban megjelent Kossuth Lajos egyik vidéki szobrának leleplezésén. Dicsőítették és megkoszorúzták Kossuth Lajost.

És lám nem dőlt össze a bécsi Burg, nem szegtek ágyukat Magyarország ellen és nem akasztottak hazaárulási pert a miniszterek és a képviselőház alelnöke nyakába.

Kossuth Lajosnak talán már a harmincadik szobrát leplezték le. S eddig még sohasem jelent meg sem a kormány, sem a képviselőház egyetlen Kossuth szobor leleplezésén sem.

Mivel pedig most megtette s Ausztria nem repült a levegőbe s a király nem izent hadat a magyar nemzetnek: ebből világos, hogy a kormányban volt a hiba! Gyávák voltak és szolgálalkűek. Azt hitték, görnyedezni kell a trón előtt és hizelegni a koronának azzal, hogy — megtagadják Kossuth Lajost!

Hála Istennek ez a babona is szétfoszott... Magyarországon igazán hajnalodik!

Nagy kár, hogy Apponyi Albert gróf csak egy van. Most igazán kettőre volna szüksége a magyar nemzetnek. Az egyik Apponyi nélkülözhetetlen odahaza, a nemzeti kormányban. Ő a nemzeti ügy leghiva-

tottabb apostola. De kellene egy másik Apponyi a külügyek vezetésére.

Goluchovski megy, az már bizonyos. Ki lesz az utóda? Valami szürke diplomata. A tizenkilenc után az egy híján husz. Magyar államférfit kellene külügyminiszterré kinevezni. Ha Apponyi elmehetne, óriási eredményeket érhetne el a magyar nemzet előnyére a külügyek élén. Valóban kár, hogy most nincs a magyarnak két Apponyija!

A sajtó „kormánypártisága.”

A gyökerestül fölforgatott magyar közélet új, megváltozott képe csak most van kialakulóban. Országgyűlés, sajtó és közönség válvette igyekeznek egy egészséges és haladásunkra döntően irányító közvélemény megteremtésén.

Nehéz bonyodalmak megoldásával jár ez a feladat. Látszólag jelentéktelen tünetek lépnek föl a magyar közéletben, amelyek azonban a feltülete-sebb gondolkodású tömegekre váratlanul nagy hatást gyakorolnak. A bukott rendszer lézengő csatlósai kész örömmel ragadják meg az alkalmat, ha zavart okozhatnak s ha a támasztott zavarokban sikeres halászatra van kilátásuk.

Ilyen formailag egyszerű, de fejleményeiben mélyreható kérdés manapság hogy ki a kormánypárti, ki az ellenzéki? A csaknem négy évtizedes szabadelvű uralom alatt e tekintetben sablonszerűvé vált fogalmak létesültek s a kormányzó szabalelvűpárttal szemben álló „balpárti ellenzék” mint egyedüli elképzelhető parlamenti helyzet vésődött a politizáló közvéleménybe. Egy kormányzó pártszövetség, amelynek főereje és tömege éppen a függetlenségi párt: ez a változás még egy edzett politikus elmére is eleinte zavarólag hat szokatlanságával; felületes szemlélő meg teljesen elveszitheti tájékozottságát s egy két incidens után könnyen tévutra is kerül.

Mi, függetlenségiiek mindenesetre közel állunk a kormányhoz most, amikor Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf a miniszterium tagjai s amikor kimondott „ellenzék” gyanánt csak a komoly és számbavehető cél híján szükölködő nemzetiségiek szerepelnek. Amde nem szabad felejtenünk, hogy komoly

politikus nem ismer olyan kormánypártiságot, amely azt jelenti, hogy a kormányt akkor is támogatni kell, amikor nincsen igaza; valamint nem ismer ellenzékiséget, amely abban áll, hogy a kormányt akkor is támadja, ha igaza van.

Mint hogy eddigi kormányaink alapelvei mindig a legélesebb ellentétben álltak a nemzet akaratával — leszámítva a néhai Wekerle—Szilágyi kormányt, amely egyházpolitikai programjával megnyerte a nemzet rokonszenvét — a kormány és a közvélemény között harmónia soha sem jött létre. Ez okozza, hogy a politikai tényezők most nem képesek a változott helyzetbe hirtelen beleilleszkedni, a kormánypártiság és ellenzékiség helyes fogalmát fölismerni és magatartásukat programjuk lényegéhez alkalmazni.

Éppenséggel nem esodálhatjuk, hogy a politizáló közönség e téren eltevéved, meg-megbotlik, mikor látjuk, hogy maguk az országgyűlési képviselők is ingadozásra hajlandóak, a váratlanul betűtő incidensek őket is készületlenül találják s a kellő pillanatban nem képesek önnönhelyzetüket fölfogni megérteni. Példa erre a Polónyi-féle eset, amikor a függetlenségi párt alig egy néhány ember kivételével, magáéva tette Polónyi Géza reakcionárius fejtegetéseit, amelyek ugyancsak ellentétben állanak a negyvennyolcas tradíciókkal, a függetlenségi párt multjával és törekvéseivel. De a párt tulnyomó tömegére kábító ütésekként hatott a miniszteri székbe került „függetlenségi pártember” nyilatkozata s elbódultságában csak arra gondolt, hogy talán a kormány helyzetét ingatná meg Polónyi válaszána visszautasítása. Ebben ugyan csak csalódtak, mert Kossuth Ferenc nem késett a hatalmi erőszak használatát elítélni, noha minisztertársa fölött kellett ezzel pálcát törnie.

Ez lett volna az első próba, mikor a nagy és döntő sulyra emelkedett függetlenségi párt tanúságot tehetett volna róla, hogy racionálisan fogja föl a kormánypártiság és ellenzékiség lényegét; de valljuk be: a hatalmas párt hatalmas giksziert produkált. A kormányhoz való viszonyát alapjában elhibázott módon fogta föl s azt a látzatot keltette, mintha erkölcsi köte-

Uzletemet Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat melyen leszállított áron árusítom ki. **Borsos Kata.**

267-x-28.

lessége volna akkor is követni, mikor nincsen igaza.

Végzetes hatással volnának a párt-emberek hibás lépései az ingadozásra amugy is hajlandó közvéleményre, ha a sajtó judiciuma gyorsabb és helyesebb nem volna mint a képviselő uraké. De dicsekvés nélkül merjük mondani, hogy zilált közviszonyaink közepett a sajtó az egyetlen tényező, amely eddig kormány és a nemzeti közvélemény egymáshoz való viszonyát helyesen tudta magyarázni. Bizonyította ezt az első próba, a Polónyi-féle eset is, amelyet a sajtó a maga egészében érdeme szerint fogott föl.

Ugyilátszik a sajtóra vár ezután is a feladat, hogy a közvéleményt helyes tanácsokkal ellátva és a fölmerülő incidensek között a pártviszonyok zülleszt megakadályozza. Ezért dühöngenek most a haladópart facér organumai, ezért rágalmazzák a koalíciós sajtót, legújabbán kiváló előszeretettel a vidéki lapokat, továbbá Ábrányi Kornélt és a sajtóirodát. Klerikalizmusnak, reakciónáriusnak s minden egyéb nemjónak elmondanak bennünket a panamapénzen élőködő bérencék, mert kötelességünket hiven teljesítjük és közállapotainkat züllesztnek indulni nem engedjük. Mi azonban megvetéssel fordulunk el az alkotmányrombolók gaz fullajtárjaitól és a becsületes, hazafias sajtó kötelességeit teljesítjük tovább is.

Közegészségügyünk jövője.

III.

Első bevezető közleményemben megsürgtettem a főorvosi állás betöltését mai közleményem e sürgősség újabb bizonyítéká gyanánt is szolgáló!

Városunk nagy, hatalmas, évekre kiható, mondhatnám korszakalkotó egészségügyi al-

kotásokat tervez: hogy még mindig a tervezésnél tartunk, hogy dacára az e célra rég megszavazott millióknak oly lassan haladunk előre: annak is szerény véleményem szerint nagy részt főorvosi krízisünk az oka.

Hiányzik a perpétuum móvens mely a mi közönségünkön e téren erőt vett vis inertia-ileg önzni ellensúlyozni tudná; mert mint már sajnos elpanaszoltam nekünk benn levő szakoróknak ez irányban kevés a befolyásunk.

Ott van elsőnek a vízvezeték és csatornázás ügye. Magam e kérdésben 15 év óta annyit vittem és beszéltem, hogy ha mindez vízzé válnék maga ellátná néhány évre városukat vízzel.

Most talán talán düllőre jut e kérdés; de vajjon van e csak egy orvos is az ugynevezett vízvezetési bizottságban. Magamról nem is beszélek hiszen én rég eljártam ehhez való jussomat sok sok, néha kellemetlen sürgetésével e nagy műveknek de legalább volna állandó főorvosunk, ki ott határozottan megvédené a közegészségügyi érdekeket.

Kózkórházunk bővítése a második. Erre is gondolom 200.000 koronát szavaztunk meg a nagy kölcsönben és mai napig márt nem történik semmi sem?

Talán az az orcapirító szegyeteljes állapot, melyet szép és kitűnően vezetett kiváló orvosi erőkkel bőven ellátott kórházunk beteg ellátása; kizárólag a tulzsufulás mián teszi ezt indokolttá?

Avagy mérnöki hivatalunknak másnemű nagy elfoglaltsága, melyről nekünk tudomásunk nincsen, de nem is lehet; hiszen nap nap mellett újabb és újabb költséges más irányu tervekkel áll elő, sőt e tervek alapján a legutóbbi igen gyéren látogatott közgyűlésen százezrekre menő kisajátításokat sikerült kifizetni.

Nem mondom én a világot sem — ezekre sem — hogy fölsőlegesek; de már engedelmeket kérek — rég nyert megbízásának ille nék előbb eleget tenni és a kórház kibővítésének gyermek és szemészeti osztálynak terveit kellene mindenekelőtt betervezni és düllőre vinni. Ezeknek megsürgetése is hálás feladata lesz a kinevezendő főorvosnak.

Végül a köztisztaság terén hatalmas tendület várnak a léendő főorvostól, valamint a közéletmezési ugynevezett árucarnok

felállításának égető kérdésébe is vas kézzel kell belemarkolni; mert e téren a többi között egészségügyi szempontból is már-már tűrhetetlen az állapot.

Ugy tudom most már szabadságom megkezdése előtt észleltem ismét — ez al kalommal szokatlan időben nyár kezdetén — kanyaró járvány dühöng városunkban, kicsi igyekezettel ugy vélem könnyen kimutatható lenne, hogy ismét valamely obscurus községből a tejjel hurcolták azt be városunkba.

Nem is szűnik meg ilyetén behurcolásnak veszedelme városunkban míg árucarnokunk fel nem épül, ott állandó orvosi vizsgálata a piacra hozott élelmi cikkek rendezésitve nem lesz.

Közel az idő, hogy a sok járványos betegség mián elemi iskolákat akár meg se nyissuk — annyiszor kellend bezárásuk iránt intézkedni; mert míg vízvezeték és öblíthető csatornarendszerünk el nem készül, minden behurcolt eset hatalmas járványvá nyíthat ki magát, oly jó talaja van nálunk a bakteriumok és miasmák fejlődésének és szaporodásának.

Még csak a munkás lakások ügyére, az ipar és munkalepeknek, munkások részére fentartott helyiségeire terelem a léendő főorvos ur figyelmét és ezzel zárom cikk-sorozatomat. Zárom avval a tiszteletteljes kéréssel, fogadják tőlem az illetékes tényezők az elmondottakat oly jó szívvvel és annyi önzetlenséggel, amily jó szívvvel és önzetlenséggel én leirtam.

Engem nem vezet e téren semmi önérdék, mert mint köztudomásu, nem vagyok és nem leszek a főorvosi állásért pályázók sorában. Hogy miért nem? Azt talán valaki mikor, ha a viszonyok még rosszabbodni találnának, mitől Isten óvjon, elmondom.

Dr. Burger Péter.

H I R E K.

A Boda-ügy.

Kovács József polgármester felkérte lapunkat, a következő sorok közöttételére:

Boda Dezső debreceni hivatását kezdettől fogva tévesen tárgyalták a lapok. — De bár sokszor érintette az a tárgyalás az én

Vigyázzatok!

Vigyázzatok! ha újra hív
Tárogató hangja:
„Nagy a veszély! Kardot ragadj!
Talpra magyar! talpra!”

Elég volt a szolgaságból
Háromszáz esztendő,
Háromszáz év óta várni
Boldogabb jövődöt!

Es a tenger szenvedésnek
Ugyan mi a bére?
Honi földre hull a magyar
Véres verítéke!

S míg jobb jövő reményével
Csalogatják Bécsben,
Mindig elmarad a segély
A nagy szegénységben!

Sőt e tenger szenvedésre
Végtelen nyomorra,
Fenyegést küldenek csak
E szegény országra.

Nem volt elég a példa még,
Rákóczy fegyvere!
Feledve már egy ötven év
Alig hegedt sebe!...

Óh! Tűr e nép amig tűrhet
De szolgál nem marad
A megfeszített húr... feszül,
De könnyen elszakad!

Ma még igában hajthatod
Hogy csaknem megszakad,

S hónap ki tudja...? járma helyt
A rab kardot ragad!

S akkor letépve láncait
Jogáért sikrá kél,
S elsepri zsarnokát, miként
A gyenge fűt a szél.

... S akkor majd szörnyen meglakol
Ki szembe szállni mert,
S egy nagy hatalmu népet ily
Galádul láncra vert!

Óh régen törve volna már
A börtönén a zár,
És összezuzva rabbilincs,
Csak ébresztőre vár!

S eljő a nagy leszámolás,
A szörnyü büntetés!
Hosszu rabság után egy jobb
Jövőre ébredés!

Mexey Jenő.

Sorozás van.

Mind elviszik a legények elejét!...
nó'a hangjaitól hangosak két hét óta a
hajdu városok utcái! Soroznak, s a legé-
nyek, a felpántlikázott hetyke legények ut-
czahosszat dalolva örülnek a besoroztatás-
nak, vagy annak, hogy szerencsésen kike-
rültek a mérték alól, s maradhatnak itthon,
az árván hagyott leányszívek vigasztalásau.
Dalolásra, vigasságra van ok mindkét eset-
ben. De azért a magyar vér nem tagadja
meg magát, — mégis csak büszkébbek,
csak hangosabbak azok, kik egy hónap
mulva már mundérban eszik Ferenc Jóska

kenyerét. Katonáson kihúzzák magukat, ar-
cukon látható büszkeség ül, s bizonyos saj-
nálkozással nézik le azokat, kik mint utá-
uglichok fordulnak ki a városháza kapuja
alól.

Hiába szép élet a katonáélet, — külö-
nösen ilyenkor sorozás idejében, amikor a
fiatalok csak a fényes, leányszívekre ellen-
állhatatlan egyenruhát látja és harci tet-
tek hevitik szívéit, — pedig hej de sok ke-
serőség, de sok fáradság fogja majd érni
őket, s de sokszor fogják visszasírni a
kevésbé hősi, dicső özibil életet. Nincs
ideje most annak, hogy a katonai élet fölött
filosofáljanak a jövődö hadfiak, a mikor ott
állnak a mérce alatt, nem látnak egyebet,
mint komoly urakat, jóságos arcu, fényes
egyenruhájú tiszteket, kik gyengédséggel,
atyai hangon szólnak hozzájuk. Ez pedig
óriási vonzóerővel hat az ujjoncokra. Szám-
talan esetet lehet látni, amikor a legény
mielőtt a terembe lép, iszonyuan fél, hogy
befogják sorozni, — amikor pedig ott áll a
bizottság előtt s az alezredes atyailag kiker-
dezi viszonyait, ki az apja, atyja él-e, mi a
foglalkozása, mennyi a keresete stb., ez a
gondosság annyira átalakítja lelkét, hogy
mire arra kerül a sor, hogy a vizsgáló ez-
redorvos azt kérdezi tőle, akár-e katoná
lenni, elfelejti előbbeni óhaját s rámondja:
— Akarok!

Különben is a mindenütt folyó soro-
zást sűrűn tarkították a kedvesebb-nél-ke-
vesebb epizódok. Különösen a katonai ha-
tóság részéről igazán nem várt jóindulatot
lehetett tapasztalni. Kivétel nélkül a katonák
mind a legnagyobb jóakarattal visel-
tettek a sorozandókkal szemben. Meg-
történt, hogy egy jól megtermett le-
gény állt a bizottság előtt. Reklamáns volt.

eljárásomat is, folyton tartózkodtam beleszó-
lani ama tárgyalásba, mert nem akartam
feltolakodni a Boda D. védőjének és mert a
magam eljárásának helyességéről illetékes
férfiak nyilatkozata alapján is feltétlenül
meggyőződve, — nyugodt voltam.

Andrássy Gyula gróf ur nyilatkozatá-
val — a mely szerint megállapította, hogy
Boda nem politikai missiót vállalt s végzett
Debrecenben, hanem kinyomoztatni volt hi-
vatva a Kovács Gusztáv elpáholtatásának
tetéseit. — befejezettek lehetne tekintenem
az ügyet, mert abból minden higgadt gondol-
kozásu ember következtetést vonhat az által-
lam aláírott átiratra nézve is. De mert a
városi tanács — s különösen én provokálva
vagyok a nyilatkozattételre — s ez a provo-
káció egyik helyi lapban egy higgadt s tár-
gyilagos közleményben olyan hangon törté-
nik, mely igényt tarthat komoly méltány-
lásra, gróf Andrássy belügyminiszter ur ó
nagy méltóságának halás elismeréssel fogadott
fentebbi kijelentését szabad legyen az aláb-
biakkal pótolnom — a Boda-ügyet a maga-
valóságában feltárnom.

Hogyan jutott Boda Dezső Debrecen-
be? Mit tett itt ő olyant, a mit tudunk
avagy tudni vélünk?

Kovács Gusztávnak — az alkotmány
ellenes kormány által ide főispánná kine-
vezett pénzügyi hivatalnoknak január 2-án
a vasuti pályaházban s aztán az utcán való
megveretése miatt jött ide.

Ha helyesen distingválunk, nem is ezt
a szót kell használnom, hogy „jött” hanem
azt hogy „küldetett”. Mert figyelembe kell
vennünk, hogy ő államrendőrségi tisztviselő
volt s oda kellett mennie, ahova küldetett.
Kérdés csak az lehetett előtte, vajjon hiva-
los kötelességeihez tartozott éppen itt
Debrecenben egy oly nagynak vélt büntényt
vagy esetet kinyomoztatni. De a mikor ez
a debreceni eset olyanak volt innen fel-
telefonálva, hogy ezt ott a forradalom kitö-
résének hitték — talán akkor egy rendőr-
tiszt nem is tehetta fel magáról azt a kér-
dést.

Hanem mi, úgy mint akkor, úgy most
is feltehetjük azt a kérdést, vajjon szükség
volt-e fővárosi államrendőrségre pláne az énti-
vatalos sürgönyöm után, melyben az incidens el-
multával a város népet nyugodtnak jelentettem

s a sajnálatos cselekmény teteseinek kinyo-
mozására vonatkozó intézkedések megtételét
is jel eztem? Mert hiszen van nekünk is
rendőrségünk, amely hivatala is van, képes
is, tartozik is a rendet fenntartani, a rend-
bontókat kinyomozni, megbüntetni? de az a
kérdés nem Boda-hoz, hanem az akkori kor-
mányhoz volt volna intézhető, Boda-t nem
terhélheti.

Tehát január 4-én leérkezett Boda s
fellépett itt egy, ahogyan neki meghagyva
volt.

De nem mulasztotta el mindenek előtt
nálam jelentkezni s igazolványt magát, sietve
kijelenteni, hogy e város autonómiáját nem
fogja sérteni, hanem tisztán a sajnálatos
cselekményt fogja kinyomoztatni.

Igy is kifogásoltam kiküldetését, azt is
értésére adván, hogy a mi rendőrségünk ké-
pes s teljesíteni a nyomozást, sőt az meg is
kezdte s arra a tanács is utasította.

Kifogásoltam a roppant karhatalmi erői
is, melyet magával hozott, de mindezekkel
szembeszállni nem volt erőnk s Boda ur
megbízására utalt s átvette a nyomozás
vezetését.

Ha immár kérdésessé tétetett, — ám
szükségek állapítsák meg — vajjon tapinta-
tozian vezette-e azt, — de azt el kell mon-
danom, hogy midőn a letartóztatások eshe-
tőleges károskövetkezményeire utalva, kér-
tem, és intettem, hogy közegeit utasítsa óva-
tosságra — oda nyilatkozott, hogy azok
kellő ok és bizonyíték nélkül nem tartó-
zathatnak le senkit sem. Hogy közegei — s
a mi rendőri közegeink minő tévedéseket
követtek, vagy követhettek el, azt akkor
megállapítani nem lehetett.

De azt már január 14-én megállapi-
totta Boda Dezső s ezt többek jelenlétében
a táblaelnöki titkári szobában hozta tudó-
másomra, hogy itt nincs forradalom, továbbá,
hogy arról sem lehet szó, mintha Kovács
Gusztáv elpáholtása előre tervezett cselek-
mény volt s hogy azt a városi tanács, vagy
az urí vagy a polgári osztály avagy vala-
mely párt készítette elő s hogy abban ezrek
vettek részt — de sőt azt is megállapította,
hogy azt csak apródonként összeverődött,
aztán párszáz főre szaporodott csoport az
akkori alkotmányos küzdelmek hatása alatt

felizzitódva s a Kovács Gusztáv ijedsége
által felbátorodva követte el

Ha azt nem Boda Dezső s nem az ő
által vezetett nyomozás állapította volna
meg, hanem a mi rendőrségünk: úgy nem
hitte volna el senki, hanem rák fogta volna,
hogy elussoltuk a dolgot s városunk közön-
ségének a nyakában maradt volna az a gya-
szalkodás, melyet az eset után nyakunkba
zuditottak.

Nem lehet tehát tagadni, hogy Boda,
illetve az általa vezetett nyomozás végered-
ményében erkölcsi hasznunkra volt.

Es azt sem lehet tagadni, hogy a mi
rendőrségünkbe új életet, fegyelmet honosi-
tott meg, s hogy nagyon practicus tanácsokat
adott ennek a rendőrségnek fejlesztésére, a
mi bizony nem lesz káros.

Most áttérek az ugynevezett levélre:

Kezdetben egy bizalmas magánlevélről,
illetve egy oly levélről volt szó, mely An-
drássy gróf urhoz íratott innen. De Bakonyi
ur is ilyen levélről beszélt nekem, amikor
én kérdeztem, hogy vajjon nem azon átirat-
ról van-e szó, melyet Boda átiratára Bodá-
hoz én írtam. A hírlapi vonatkozó közlemé-
nyekre tehát nem reagáltam, mert sem ma-
gán bizalmas levelet, sem hivatalos átiratot
Andrássy gróf urhoz nem írtam, sem alá
nem írtam, Boda ur működéséről való véle-
kedésemet pedig soha senki előtt nem tit-
koltam.

A most gróf Andrássy ur által felol-
vastatott levélalakú átirat pedig hivatalos á-
tirat, nincs eizárva s annak hivatalos kiad-
mányát én írtam alá.

Abban az átiratban vagy levélben azért
nyilvánítottunk elismerést Bodának, mert
megtartotta ígértét, városi önkormányzati
jogunkat nem sértette; köszönetet pedig
azért nyilvánítottunk, mert — a fentiek sze-
rint — az általa vezetett nyomozás mosta le
rölkünk Kovács Gusztáv elpáholtása miatt
ránk zuditott piszkolódásokat. Ezek amaz
áriratban határozatlan igy vannak kifejezve,
s ezek miatt kárhooztatást nem érdemel sem-
én, sem a tanács. Az is megköszönve van
amaz áriratban, hogy rendőrségünkre vonat-
kozóan utmutatást kaptunk Boda urtól.
Közbevetőleg mondva ezt azon a vacsorán
kaptuk, mely épen e végett, a tárgyalás
folytatása végett volt összehíva. Mondhatom
ezért sem érdemlek pellengérezést. Én —
avagy tanácsársaim a magunk részére nem
kértünk, nem kaptunk Boda urtól semmi-
féle kedvezményt — s általában semmit s
nem is várunk.

Ez a tiszta tényállás.

S most kérem, tárgyalja be mindenki,
legyen bár debreceni avagy nem debreceni
ember, hogy mi nincs itt helyesen téve.

Állapítsa meg, mi következett volna
abból, ha Boda Dezső urnak ama sajnós
esemény tetesei kinyomozása tekintetében
ellentállottunk volna? — Avagy mondja
meg, hol sértette Boda a mi városi önkor-
mányzatunkat, avagy hol akadályozott min-
ket alkotmányos küzdelmünkben?

Ne dicskedjenek azok, a kik tüztávolon
is túl állanak, hogy a tűz őket nem égette
meg — de ne is vádolják azokat, a kik a
tűzben vagy mondjuk a tűz mellett állottunk
még pedig „passiv resistentiában” — azzal,
hogy megperzselődtek, ne vádolják legalább
addig, míg alaposan még nem győződtek
arról, hogy többé vagy kevésbé megperzselő-
dtek.

Nekem nem lehetett meggondolatlanul
s nem lehetett a népszerűséget vadászva
jámbi el, hanem eskü szerinti kötelességem
folytán is az egész város érdekeit szolgál-
nom. Ehez képest nem lehetett a Boda
missióját másnak minősítenem, mint a mi-
nek a miniszteri leiratban írva Boda által
élszóval mondva lett, a Kovács Gusztáv
féle eset kinyomozására irányított rendőri
intézkedésnek. És valóban az volt. Töb-
bet mondanom felesleges. Debrecen, 1906.
július 16. Kovács József polgármester.

Figyelő.

Özvegy anyja van, négy kiskoru testvére, a
legidősebb 18 éves. Tehát ő a családfenn-
tartó. A legény bevált. Sorra került tehát a
18 éves öcsöcsé, kiről a városi orvos volt
hivatva véleményt mondani, vajjon ez mun-
kaképes-e? A főorvos ránéz az ugyancsak
jóalakú legényre, s kimondja a végső itéle-
tet: Kereskedésképes, elutasítandó!

A katonák természetesen ez ellen nem
tehetnek. A családfenntartót besorozták, ott-
hon éhezhet a munkázéptelen anya és a
négy kis árva. Azonban mi történik. Az al-
ezredes ott tartja a kisebbik fiut, s kikér-
dezi viszonyairól. Az ifjú legény szepegeve
elmondja, hogy kereskedő segéd, s havi 12
forint fizetése van. Anyja egy földhöz ragadt
szegény beteg asszony, s az egész család
tisztán abból él, amit a bátyja a ház-
hoz ad.

A bizottság már rég megfeledkezett a
reklamánstól, s már az ötödik-hatodikát so-
rozta, amikor az ezredes egyszerre odafordul
a bizottsághoz:

— Heratell! Várjunk uraim egy kicsit.
Tizenkét forintból havonta hat ember nem
tud megélni. Hozzák vissza azt a reklamánst!
Ezredorvos ur vizsgálja csak meg még
egyszer!

Általános helyeslással fogadták az ez-
redes ezen intézkedését.

Bejött a legény ifjétt arecal, teste re-
megett, nem tudta elképzelni, mit akarhat-
nak még tőle. Az ezredorvos látható jókaka-
rattal nézi, nézi a hatalmas testet, köhögteti,
labát, mellét, vizsgálja, s végül harsány
hangon kiáltja:

— Der Zeit untauglich, allgemeine
Körperschwäche!

A legény csak néz nyitott szemekkel,
remeg, hebeg, köszönetet akar mondani, —

de az alvezredes int, a legényt elviszik — a
jöttéért köszönetet a nemes nem vár. Az
özvegy asszonynak, a négy árvának lesz
kényere, lesz meleg szobája a zord téli na-
poiban. A polgári bizottság nem állhat el-
len, sorban kezét szorítanak úgy az alvez-
redessel, mint az ezredorvossal.

Az első nap bizony a késő délutánig
húzódott a sorozás. Végre 5 órakor befejez-
ték. A jegyzőkönyvet aláírják, hangos eső-
rögtetéssel már a kardokat is felkötik a
tűztek. — Egyszerre azonban vitát hall
egy főhadnagy az ajtóban. — Odalép, s
hallja, hogy itt van két ujone, akik ugyan
mánapra vannak kezdve, de tekintve,
hogy átutazóban vannak, azt a különös ked-
vezményt kéri, hogy most mindjárt soroz-
tassanak. Természetesen elutasítja őket azzal,
hogy nincsenek itt a lajstromok. Azonban
a katonák igenis teljesíthetőnek vélik a
két ujone kérését.

A kapitány értesülve, miről van szó,
rögtön intézkedett, hogy a lajstromokat ke-
rítsék elő. Az egész bizottság visszaült a
helyére, mindegyik szívesen várt csaknem
egy negyedórát, s végül mind a két legény
„untauglich” s mindketten még a 6 órai vo-
nattal utazhatott tovább.

Ilyen és ehhez hasonló epizódok tet-
ték az idei sorozást kedvessé és érdekessé.
A szigorú tekintetű katonák egy sziv, egy
jószággal hallgattak meg mindent s voltak
méltányosok mindenké iránt. S ami a fő
az egész sorozás alatt, a hivatalos terminus
technikuson kívül német szót alig lehetett
hallani.

Mintha az új korszak, a magyarság, a
méltányosság korszakának szele fujdogált
volna a termen keresztül!

— **Szabadságon.** Udvarhelyi Géza tb. tanácsos, városgazda ma kezdte meg 3 heti szabadságideje kitöltését.

— **Még pusztít a sáska.** A marokói sáskák milliárdjai még egyre pusztítják a Hortobágyot. Farkas Albert mátai biztos jelentése szerint a sáskák most párzanak és elrajzanak a dombosabb helyekre, ahol elrajkák tojásaikat. A sáskák tojás lerakó helyeit már most figyelik, hogy az irtás annál sikeresebb lehessen; de ha az irtás csak az idej és tavalyi keretekben fog mozogni, úgy a jövő évben huszszor annyi lesz a sáska, mint az idén volt.

— **Uj hivatali beosztás a vármegyén.** A vármegye főjegyzője és aljegyzője ma délután értekezletet tartottak Kovács Gyula alispán elnöklése alatt, melyen a munkabeosztást állapították meg. A hivatalos ügyek vezetését a legnagyobb buzgalommal vezető tisztikar s a felgyülemelt hátralékokat gyors kezekkel intézi.

— **Tisztelgés az alispánnál.** Kovács Gyula alispán vasárnap este Szoboszlón járt, s ez alkalommal Fekete Sándor polgármester vezetésével a városi tisztikar összes tagjai, a járásbíró és vezetője, az adóhivatal főnöke és tisztviselői, az állami polgári iskola igazgatója, a kaszinó dalegylet stb. előjárói, ezenkívül a megye bizottsági tag és városi képviselők tisztelegtek előtte. A különböző üdvözlésekre meleg hangon válaszolt az alispán és kijelentette, hogy bármennyire szívesen viseli is szülővárosa érdekeit, eljárását minden tekintetben a teljes igazság és a közérdek irányítja. Egyenlő mérték, egyenlő tekintetek vezetnek a megye minden városával és községével szemben.

— **Beiratkozások a női kereskedelmi tanfolyamra.** F. évi augusztus hó 1-10 napján délelőtt 10-12 óra között történnék. Jelentkezők részéről a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési bizonyítvány — keresztlevelel — is bemutatandó. Tandíj fejében 6 korona beiratási és 50 korona első félévi tandíj fizetendő a beiratkozáskor. Külön kedvezménykép a tandíj negyedévi részletekben is fizethető. Az érdeklődőknek közelebbi felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

— **Vizsgálat.** A betegsegélyző pénztárak negyedévi vizsgálatát most ejtették meg Kondor Kálmán és Pap József számvevők. Mindenütt példás rendet és pénzkezelést találtak.

— **Cabaret-estély.** A budapesti népszínház tagjai élükön Kápolnay Irén, Szécsy Magda, Ujváry Károly és Pázmán Ferenc művészekkel és Hetényi (Heidelberg) Albert zeneszerző f. hó 21. és 22. én, szombaton és vasárnap este Cabaret-estélyt rendeznek az „Angol királynő” nyári helyiségében. A Cabaret műsorába ének, tánc, kuplék és tréfás magánjelenetek vannak felvéve és Kápolnay Irénnek a fővárosba is nagy sikert aratott „Hollandus facipő tánc”. Ujváry Károly a népszínház elsőrangú komikus színésze a „Vén Cigány” országszerte ismert előadásával és rendkívül tréfás magánjelenettel vesz részt a műsorban. Pázmán Ferenc pedig a legnépszerűbb kupléit és próza számait fogja előadni. Az estély este fél 8 órakor kezdődik és a beléptidíjjak 2 és 1 koronába vannak megállapítva — A vasárnapi est teljesen új műsorral lesz megtartva. — Mindkét előadásra felhívjuk a nagy közönség figyelmét.

— **Iparosok jutalmazása.** A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, — hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad a kereskedelmi és iparkamarának javaslatára oly ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szolgálattal és ezzel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságokkal erre érdemeket szereztek. E jutalmakból évenként minden kereskedelmi és iparkamara területére bizonyos rész esik,

rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztanak ki megfelelő ünnepélyességgel. A kitüntetett munkások mind-egyike 200 koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó előismerő okmányt kap.

— **Tartalékosok bevonulása.** A 3-ik honvédszázados tartalékosai augusztus hó 21-ére kaptak behívót. A póttartalékosok ezred és dandárgyakorlatokat végeznek majd a városban és környékén. A nyár akkor még javában dühög és így senkisé is irigyelheti a szegény póttartalékosokat, akiknek szeptember 24-éig kell majd nyögni az igát.

— **Az alispánválasztás megfeleltetés.** A kisebbségben maradt Somossypárt részéről Lengyel Imre bizottsági tag megfeleltette az alispánválasztást és azzal érvel, hogy rendkívüli közgyűlésen nem volt joga a törvényhatóságnak az alispáni széket betölteni.

— **Szatmári Mór ünneplése.** Margittáról írja tudósítónk: Szatmári Mór harminceves üjságírói jubileuma alkalmából vasárnap a margittai választókerület lelkes ünnepséget rendezett Margittán. Szatmári Mór vasárnap délelőtt érkezett Margittára. Az állomásnál roppant tömeg várta az ünneplést és hosszú kocsisor kísérte be a városba. A 48-as népkör udvarán óriási lombsátorban diszebedt volt Szatmári Mór tiszteletére. Az ebédnél részt vett a város és a kerület polgárságának színe, Margitta előjárósága, a közigazgatási tisztviselők, a postai, vasúti hivatalnokok és a kerület számos községének küldöttsége. Az első szónok Balogh János ev. ref. lelkész volt, aki Margitta nevében köszöntötte az ünneplést. Leikes beszédében méltatta Szatmári Mór érdemeit, melyeket a politika és az üjságírás terén szerzett magának. Utal arra, hogy üjságírói jubileuma Budapesten valósággal politikai esemény volt. Büszke lehet Margitta — ugymond — hogy ilyen országgyűlési képviselője van! Végül az ünnepe emlékéül gyönyörű aranytollat nyújtott át a jubiléumnak. Szatmári Mór nagyon szép beszédben köszöntötte meg az ünneplést. Beszédében rámutat az üjságírói hivatásra: küzdeni a közélettel, pártokkal, politikai törekvésekkel — és mindig az igazság fejezésével. Ezt tartja az ő hivatásának is. — Szimbólumnak tekinti ezért az aranytollat és igéri, hogy ezzel a tollal, amit az ő választókerülete adott kezébe elismerésül, az ezután küzdelmekben is mindig csak aranytollat fog irni. Több szónok beszélt még, akik mind lelkesen ünneplék Szatmári Mórét. Este az ünneplést tiszteletére bál volt a körudvarán.

— **Vakmerő lókötés.** Párját ritkító lóköteget követtek el e hó 16-ára virradóra Bujdosó János debreceni gazda kisszepezi tanyájáról. Két lovat kötöttek el a vakmerő tettesek. Az egyik 4 éves pej herélt, a másik 4 éves deres herélt, félcsipőjű volt. A legérdekesebb, hogy kilencen feküdtek kint a szabadban és senki sem ébredt fel. A lóköteget alkalmasint kóbor cigányok követték el.

— **Magyar korona — osztrák áru.** A legirisszebb osztrák szemtelenség. Hallásosak: Van ugyanis Bécsben egy fehérneműgyár, névszerint Kellerman & Scharmann (I. Salzhörgäss), mely igen élénk csekkötettségben áll a magyar kereskedőkkel, kiknek főleg ingeket szállít. Szállítja pedig ezeket az ingeket olyan dobozokban, melyek magyar feliratu címkéjére a magyar koronát is rányomtatja. Az ilyen szemfüles szemtelenséggel garnirozott üzleti fogás csupán egy osztrák kereskedőtől telik ki!

— **Veszedelemes kutyák.** Ma kettős panaszt is tettek Balog Jenő Tógláskert 1. sz. a. lakos 3 nagy kutyája ellen. A dögök szabadon, kolonc nélkül járnak és megtámadják az embereket is. A közveszélyes kutyák Angyal Eszter 9 éves leányt és Emődi János 17 éves surbankó legényt harapták meg.

— **Az új honvédruha.** Említettük már, hogy a magyar királyi honvédség ruházatán nagy változtatások történtek. A hadsereg Rendeleti Közlönye publikálja a legfelsőbb helyen szentesített ruhareformot, amely általánosságban azonnal életbe lép. Kivételt tesznek a legénységi bluzok, amelyeket csak az ugyanevezett békekészlet átalakítása után, továbbá a dolmányok, amelyeket legkésőbb 1907. november elsejétől kell majd viselni. A régi állíllakat és bluzokat a tiszték és hivatalnokok 1908. végéig viselhetik el. Azoknak a tartalékos tisztéknek, akiket bezárólag 1905. január elsejéig neveztek ki, szolgálati kötelezettségük idejére nem kell dolmányt csináltatniok. — A gyalogsági bluz és dolmány sötétkék posztóból való és hasonlít a közös hadsereg ruhájához. A bluzon meggyez színű a paróli és elül négy gombja van. Zsinórzat egyáltalán nincs rajta. A dolmány elején két sor gomb van, a legénységén hét hét, a tisztékén nyolc-nyolc gomb. A legénységi gallér szélét rákvörös, a tisztékét aranyzsinór szegélyezi. A dolmány ujján, alul szintén van zsinórzat. A tiszték, hadbírák, állatorvosok és karmesterek fekete bluz- és dolmányzövetet fognak viselni, az élelmező-tiszték sötétbarnát, az orvosok és mérnökök világoskékét, a számvivőtisztek és a többi hasonló hivatalnokok sötétszürkét, a vívómesterek szürkésfeketét, a törzsfoglárók kékeszürkét és a fegyvermesterek sötétkékét.

— **Megszökött az asszony.** Hétfőn a rendőrségen Sz. J. nevű egyén sirva panasolta el, hogy a felesége, az ő régen kúrgatott pénzét magához véve megszökött. Az asszony már régebb időtől kezdve szerelmi viszonyt folytatott egy 39. gyalogezredbeli katonával. Valószínűleg ezzel szökött el. A rendőrség az asszony körözését elrendelte.

— **Kedélyes házasság.** A „Makói Ujságban” olvassuk a következő két nyilatkozatot:

Nyilatkozat.

Tudtára adom a közönségnek, hogy feleségemnek, Szakács Juliánnának hitelt senki ne adjon, mert én azt ki nem fizetem s felelősséget nem vállalok érte. Makó, 1906. július 14.

Selmeozy Ferenc,

fűszerkereskedő, Aradi-utca.

Nyilatkozat.

Férjemnek azon nyilatkozatára, hogy nekem senki ne hitelezzen és kölcsönt ne adjon, csak azt jegyzem meg, hogy mivel minden az én tulajdonomat képezi, ha nekem szükségem van hitelre, én kapok is, mert az biztosítva van; de én kérke mindenkit, hogy férjemnek ne adjanak hitelt, mert ő érte én nem vállalok felelősséget és kifizetni nem fogom. Makó, 1906. július 14.

Selmeozy Ferenoné

Szakács Julianna.

És ezek még egy földalatt laknak?

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** Az ügyvédi kamara hétfőn délután Márk Endre elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. Az ügyvédi kamara a szokásos évi felterjesztést nem küldte fel a darabont kormányának. Pölönyi megrögötte az évi jelentés felterjesztését. Ez ügyben volt a rendkívüli közgyűlés. A kamara elfogadta a jelentést Kőrösy Kálmán indítványával együtt, ki a tőzsde ügyletekre vonatkozólag új törvény megalkotását sürgeti.

— **Véreare verték Bakonyi Samu fiát.** Ma hajnalban gyalogozatos merénylet hírént jelenté budapesti tudósítónk. Szanatóriumban való ember, gyalogozó módon inzultáltatta Bakonyi Samu országgyűlési képviselő fiát, aki utca árúsított lap munkatársa. Inzultáltatta a lovászával ártatlanul, más helyett, mert akinek a sértést adarszálta véletlenül nem volt jelen. A felháborító merénylet részleteit így mondja el tá-

viratunk: A „Radikális Ujság” a napokban sértő cikket közölt Schönberg Béla báró feleségéről. A báró emiatt Zubovitch Fedor és Deák Jenő útján, provokáltatta Szilágyi Jenőt, a lap szerkesztőjét. A segédek azonban nem találták meg a nap folyamán a szerkesztőt. Erre Schönberg báró este a lovasával felment a szerkesztőségbe és kérette Szilágyit. A szerkesztőségben csak Bakonyi Endre, Bakonyi Samu képviselő fia volt jelen, akinek tudomása sem volt a cikk felől. Nincs itt a szerkesztő, mondta a fiatal újságíró.

— Nincs? No akkor átadom önnek, amit az ő számára hoztam és erre a báró írtatott a lovászának, mire a markos legény nekirohant az újságíróra, s a báróval együtt ütötte-verte azyba-főbe a meglepett fiatal embert, aki a váratlan támadással szemben védekezni sem tudott. Bakonyi Endre oly súlyos sebeket szenvedett, hogy a mentőknek kellett a kórházba szállítani. Az eset fővároszerte óriási felháborodást keltett. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Csavargónők.** A nők elűlésének nincs határa. Ha a nő a becsület útjáról leterved, a fertőző puszta el. Az éjjel két ily elzúllott nőt fogott el a rendőrség a Petőfi téren. Az egyik Orosz Lászlóné Pap Juliánna, a másik Nagy Erzsébet. A bokrokban vártek tanyát. Eltoloncolják mind a kettőt.

Elvi jelentőségű határozatok ipari ügyekben. A felvételi szerződésben megállapított tanidő a felek kölcsönös meg egyezése folytán rövidíthető vagy meghosszabbítható is; de valamint az eredeti felvételi szerződésnek, úgy az ezt netalán módosító utóbbi megállapodásnak is az iparhatóság ságnál (ipartestületnél) kell történni és a netalán módosítás is az iparhatóságnál vezetett hajstromba szintén bevezetendő. Ha ily módosítás a tanonc lajstromba be nem vezetett, akkor az eredeti szerződés áll érvényben. Azon iparos, ki a tanviszony megszüntetését a hatóságknak be nem jeleníti, kihágást követ el és a törvény 157. §-ának a) pontja alapján 40 koronától 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. A tanviszony megszüntének be nem jelentése által elkövetett kihágás elvülése a tanviszony megszüntének be nem jelentés elmulasztásáért nem távozó segéd, hanem a munkaadó felelős. A bejelentés elmulasztása a törvény 156. §-ának a) pontja alapján 40 koronától 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő kihágást képez. A bejelentés két hét alatt léven eszközölendő, a mulasztás csak két hét után kezdődik. Több segédnek az iparhatóságnaál való be nem jelentése csak egy kihágást képez.

— **Lelőtt huszár.** Már részletesen megírtuk a Wilmos taktanyai esetet, melynek áldozata, Mészáros Mihály kunszentmiklósi (Pestmegye) közhuszár, a ki most súlyos betegen fekszik a helybeli csapatkórházban. A szerencsétlen huszárnak az oldalán hatolt be a golyó és a nyakánál jött ki. Felépüléséhez kevés a remény. Mészárosnak már csak 13 napja volt hátra szolgálati idejéből.

— **Elgázolt csikó.** A bősörményi tehervonat csikót gázolt el a debreceni nyomáson. A csikó tulajdonosa ismeretlen.

— **Gyilkosság a sorozáson.** A falusi sorozások alig mulnak el egy egy összetűzés, verekedés nélkül. A legények rendszerint napokkal előbb megkezdik a mulatozást s mikor a katonai sorozó bizottság oda érkezik, a falu és a környék legényeinek nagy része alaposan elázva, mámoros fővel várják őket. Kurjongatva mennek végig az utcákon és az ital gőzétől felvillanyozva, duhajkodnak. Ilyenkor aztán könnyen kitor belőlük a virtus, akad dolga a fokosnak, meg a bicskának. Berettyóújfaluban halálos vérengzés történt a sorozás alkalmával. Egy parasztlégény agyonszúrta a másikat, mert ez ki csinyilóleg beszélt róla. Tatai Bálint és Balogh József a vérengzés két hőse, illetve utóbbi az áldozata. Pánikban és szombatontartott B. Ujvároson a sorozás. Az ifjak vígan voltak a kórosmákban és csapatosan, énekelve vonultak a község házára, a hol a

sorozás folyt. A becsipett fiatalok közt különös jókedve volt Balogh Józsefnek, akit már megvizsgáltak és „tauglich-nak találták az urak. Hetykén járkált a legények csapatában, a kik még drukkolva várta, hogy rájuk kerüljön a sor. Balogh József odaszólt egy barátjához: Tatai Bálinthoz:

— Nem kell az ilyen nyomorék katonának! Tatai Bálint sérve érezte magát erre a kijelentésre. Nem hitte, hogy ilyesmit merjen valaki a szemébe vágni. Ktelen káromkodásba tört ki, de Balogh József annál jobban boszantotta, a mi vérig felizgatta az amugy is mámoros Tatai Bálintot. Nem sokáig gondolkosott, kirántotta a bicskáját és:

— Nesze, ha nyomorék vagyok!

Beledöfte teljes erővel bicskáját Balogh József testébe. A kés átszurta a nemesebb belső részeket, Balogh pár pernyi kintlódás után meghalt. A gyilkos legényt a csendőrök elfogták és átadták a bíróságnak.

— **Három születésből nyolc gyermek.** Vidákovics Andrásné a minap három egészséges ikergyermekeket szült. A múlt évben két ikergyermekeket adott életet, azt megelőzőben pedig három gyermeke született. Összesen tehát háromszor volt anyai öröme és mégis nyolc gyermeke van.

— **Elűtött targonca.** Ma délelőtt a Széchenyi utcán a 12. sz. hordárt és targoncáját elűtötte a Hartstein kocsisa. Szerencsére nem szenvedett súlyos sérüléseket, a vizsgálatot azonban a rendőrség ennek dacára megindította.

— **Gyermekjátékok, háztartási cikkek és műiparú különlegességek.** Mentze Henrik ruházában Kossuth utca 4. szám alatt a legolcsóbbak. 361-4.

— **Modern szálloda Debrecenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreceni szállodák képtelenek voltak a nap-nap melletti növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher sörcsarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac utca 47. számú ház emeletét hozzásátolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll. 368-20-18.

— **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361-11.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, július 17. Justh Gyula elnök negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. A képviselők nagyobb számmal jelentek meg az ülésen, amely amilyen egyhangunak ígérkezett az ülés elején, oly viharos lett az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalásakor. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után, elnök jelentette, hogy Visontay Soma engedelmet kér a Háztól, hogy sürgős interpellációját még a mai ülésen mondhasse el. A Ház beleegyezett s az interpellációt 3 órára tűzték ki. E után Szentiványi Árpád a II. és Bizonyi Akos a VII. bíráló bizottság elnöke tettek jelentést. Miksa Imre bíráló bizottsági tag letette az esküt. Elnök utólagosan rendutasította Meltzer és Sztracsányi képviselőket a Ház tegnapi ülésén sértő kifejezésekkel illeték a nemzetiségi képviselőket. Majd jelentette, hogy Olay Lajos lemondott bíráló bizottsági tagságáról. Justh elnök végül azon óhajának adott kifejezést, hogy tisztázni akarja tegnapi eljárását, mikor is a szónokoknak nem engedte meg, hogy a költségvetéshez általánosságban szóljanak hozzá, mert ehhez a szokás alapján neki, mint elnöknek joga van. A Ház erre vonatkozó szabályai felett hosszasan vitatkoztak Polónyi és Lengyel Zoltán. Ezután a kultusz-tárca költségvetésének tárgyalására került a sor. Elsőnek Vajda Sándor nemzetiségi szólt fel, panaszkodván

kormányának a görögkeleti egyházzal szemben tanúsított rosszindulatáról. Majd B. n. főlegnapi beszédével kezdett foglalkozni, mire az elnök figyelmeztette, hogy ha a tárgyról eltér, megvonja tőle a szót. Vajda kérte a Házat, engedje meg neki, hogy másra is kiterjeszkedjék beszédjében. A Ház nem adott neki erre engedélyt, mire Vajda újra a tárgyról szólott, kevesli a görögkeleti egyháznak adott engedélyt, de csakhamar újra a nemzetiségi sérelmekkel hozakodott elő, mire az elnök ismételtlen figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál, különben megvonja tőle a szót.

— Akkor nem beszélek — szölt Vajda s leült. Miután szólásra senki sem jelentkezett, a kultusz-tárca költségvetését a Ház elfogadta. Déli 12 órakor végeztek a kultusz-tárcaval s utána az igazságügyi tárca költségvetését terjesztette elő Bizonyi Akos előadó. — Vázsonyi Vilmos szölt elsőnek a költségvetéshez. Nagy hatást keltett beszédében az igazságügyminiszter eddigi működését kritizálta s kijelentette, hogy Polónyi edigi ténykedése semmi biztató sem nyújtott a jövőre nézve s az igazságügyminiszter akkor, mikor a sajtószabadság ellen támad, táviratokat és postaküldeményeket elfogad, csak a darabont kormányok nyomdokain halad. Ő Polónyiban nem látja a szabadság védőjét, iránta bizalmatlansággal viséltetik s a költségvetést nem szavazza meg. Vázsonyi beszéde óriási hatást keltett, Polónyi sáppadtán ült helyén s a képviselők idegessén vitatkoztak. Justh elnök 10 percere felüggesztette az ülést, mi alatt az összes miniszterek megjelentek s elfoglalták helyüket. Szünet után Polónyi igazságügyminiszter reflektál Vázsonyi beszédjére — Azzal kezdte válaszát, hogy bocsásson meg neki a Ház, amiért mielőtt a költségvetéssel foglalkoznék, reflektál Vázsonyi szavaira. Titakozik az ellen, mintha ő a darabont-rendszer szerint működne a miniszteri székben, s azt bizonyítja, hogy neki van igaza, mikor intézkedéseivel előre nem látható veszedelmeket elűz meg. Polónyi beszéde közben a Ház csak egy része helyeselt. Az ülés végén Visontay Soma terjesztette elő sürgős interpellációját.

Elmaradt királylátogatás.

Bécs, július 17. Az uralkodónak Dalmaéiába tervezett útja, mint azt udvari körök jelentik, elmaradt.

Az összeférhetetlenségi bizottság ülése.

Budapest, július 17. Az összeférhetlenségi bizottság e hó 27-én tart ülést, mikor is több mandátum sorsáról fognak határozni.

Közgazdaság.

Szerbia és Bosznia szilvatermése.

A szilvatermés Szerbiában, Sabác és a Macsva kerületében igen jónak mutatkozik s a jelentések szerint úgy mennyiségre mint minőségre kielégítő lenne — de a vámháboru az összes reményeket tönkre tevésse fenyegeti, úgy hogy a kereskedők a Fekete-tenger felé igyekezzenek utat keresni kivitelükre. Sabác vidékén körülbelül 2000 vaggon aszalt szilvára számítanak. Boszniában, Bjelina és Zvernik körüli szintén igen szép és jó szilvatermésre van kilátás, amely annál nagyobb kivitelnek fog örvendeni a szerb vámháboru elhúzódása esetén.

Törvényjavaslat a mértékek használatáról és ellenőrzéséről. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter e hó 25-én délelőttre szaktanácskozást hívott egybe a mértékek használatáról és ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat megvitatására. A szaktanácskozásra az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az ipari szakosztálya vezetőségét, Gaál Jenő és Bernát István elnököket és Zórád István titkárát küldte ki. A tanácskozáson a kereskedelemügyi miniszterium államtitkára elnököl.

Borgazdasági tanfolyamok lelkészek és néptanítók részére. A földművelésügyi miniszter borászati szempontból kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott lelkészek és néptanítók részére a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamnál két hétre terjedő borkezelési tanfolyamok rendezését határozta el. Az első ilyen tanfolyam f. évi augusztus hó 22 től bezárólag szeptember hó 4 ig fog megtartatni. A tanfolyam célja az, hogy az azon részvevő lelkészek és néptanítók a borászat terén gyakorlatilag és részben elméletileg is kiképeztesse nek oly célból, hogy e szakmában az illető községben az okszerű borkezelésre legszükségesebb ismeretek népszerű terjesztését előmozdítsák. A tanfolyamra csak oly lelkészek és néptanítók vehetők fel, akik tekintet nélkül arra, vajjon állami, közvégségi vagy felekezeti iskolánál vannak-e alkalmazva, olyan hegyvidéki községben működnek, ahol a lakosság kizárólagos vagy főkereseti forrását a szőlőművelés képezi. A tanfolyamra felvett lelkészek és néptanítók utólagos költségei az egész két heti tanfolyam tartamára 70 kor általánynak kapnak, mely összeg a tanfolyam első napján, szabályszerű nyugtákkal a tanfolyam vezetője által fog az illetőknek kifizettetni. A tanfolyamra felvett egyének mind az elméleti oktatásban, — mind a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan résztvenni tartoznak. Azok a néptanítók, akik ezeken a tanfolyamokon résztvenni óhajtanak, koronás bélyeggel ellátott kérvényeket, amelyben a folyamódó az életkor, nyelvismerete, tényleges alkalmaztatása, a szőlő és borgazdaság terén esetleg történt eddigi működése is feltüntetendő s ezen körülmény közvetlen hatósága által is igazolandó s ha esetleg a 4 hetes szőlő és borgazdasági tanítói tanfolyamon résztvett, az erről nyert bizonyítvány is csatolandó, az illetékes kir. tanfelügyelő útján, a lelkészek pedig egyházi hatóságuk útján legkésőbb folyó évi július hó 25 ig ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetőleg vincellériszkolai igazgatóságához) nyújtják be, akinek kerületében működnek.

Lóhúsból készült kolbászszal hálzálni tilos. A kereskedelemügyi miniszter kimondotta, hogy lóhúsból készült kolbászszal való hálzálsra közegészségügyi szempontból engedély nem adható.

Kőbányai sertésüzlet. Julius 17. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: I. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 115—116 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 122—123 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 124—125 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 127—128 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 125—127 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig) 124—126 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) 126—127 fillérig. Sertéslétszám: 1906 július 14. napján volt készlet 55.403 db. 1906 július 15. napján felhajtott 55 darab. 1906 július 15-ik napján elszállított 543 darab. 1906 július 16-dik napjára maradt készlet 5.924 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Regény-Csarnok.

Az ósanya becsülete.

I.
Az egész vármegye tudta, hogy Malonyi Gábor és Donoghay Endre komoly szándékkal járnak az öreg Donoghay Abris portájára, még pedig a Judit szép szeméjéért. A leány Endrével másodunokatestvér volt. A kapuvári Donoghay család tagjai különben évszázadok óta gyakran házasodtak egymás közt. A kapuvári kastélyban egyenlő szíves-séggel látták mind a két ifjut. Ugy az öreg, mint a leánya. A Donoghayak is vagyonszak voltak. Malonyi Gáborra is szép vagyon szállt a szülei után. Minthogy az érdek mind a három oldalról ki volt zárva, az ösmérs gentry-családok kíváncsian várták, hogy

melyik nyeri el a leány kezét? Elvégre egy bokorai Malonyi is ér annyit, mint a kapuvári Donoghayak.

Mikor aztán kenyértörésre került a sor, Judit mégis az unokatestvérét választotta. (Azt mondják, a fujbűszkeség győzött benne.) A lakodalmat meg is tartották ősi fénynyel a családi kastélyban.

Azóta hat esztendő múlt el. Az öreg Donoghay megtért őseihez, a címeres családi sírboltba. A fiatalok pedig csöndes boldogságban, gazdálkodva éltek Kapuváron.

Malonyi Gábor a kosár után rögtön el hagyta a vidéket. Birtokát gazdatisztre bízta, ő pedig folment a fővárosba büfelejteni. Hogy a büfelejtés mennyire sikerült, azt csak a jó Isten tudja, aki a vesébe lát. De hogy a birtoka azalatt jócskán eluszott, az bizonyos.

Mikor hat év múlva visszakerült a vármegyébe, jóformán több volt az adóssága, mint a vagyona. A megyebálon jött össze Donoghayékkal. Ugy a férj, mint a feleség elfogultan baráti szeretettel nyújtottak kezét, amikor szembe jöttek vele a parketten.

A hátuk mögött egy édes kis barna leány kíváncsian kandikált a délcég szőke ifjura, akiről annyit hallott beszélni a családban. Ez a Donoghay Zsófi volt, az Endre testvérhuga. Azóta őseperedett föl, hogy a bátyja megházasodott. Mikor Malonyi Gábor a kosár után a fővárosba ment, a kis leány akkor zárdában volt.

— Isten hozott idehaza, Gábor.

És Endre melegen rázta meg a kezét. Az ifju feszélyezve nézett az asszonyra. A férj azonban véget vetett a zavarnak.

— A feleségemet talán már meg sem ismered? Ne bámuljatok egymásra, hanem fogjatok kezét.

Nevetve rázták meg egymás kezét.

— Ez meg itt Zsófi hugom.

— Milyen szép, nagy leány lett belőle! Ösmertem, mint pólyás-babát. Régen volt.

Zsófi pirulva tette kezét az ifju erős markába.

Endre folytatta a szót:

— Remélem, most már előveszed a jobbik eszedet, aztán itthon maradsz és gazdálkodol. Ugy hallok a birtokodon nagyon elfér a gazda szeme.

— Fájdalom, igaz. Majd meglátom, mit csinálhatok, ha megfogom a munka végét.

(A két magyar-birtoka különben szomszédos határban feküdt. Ezek a községek olyan közel voltak egymáshoz, hogy a kacsáik hajnalban összekukorékoltak.)

Hát elég az hozzá, hogy a megyebál fényesen sikerült. Malonyi csaknem kizárólag Zsófival és Donoghayékkal mulatott.

A rózsaszínű barnabőrű Judit majestetikusán szép volt uszályos hőselyem ruhájában. Zsófi barackvirág színű erépe de chineben úgy festett, mint a feslő moharózsa harmatos nyári hajnalon.

Reggel aztán a vármegye gentry családoi szánkókra ültek és kimentek korbelylevesre Donoghayékhoz.

Az volt még csak a céco!

A Donoghay kastély öreg falai csak úgy visszhangzottak a dinom-dánomtól! A cigány meg húzta szakadásig. Ettek, ittak, énekeltek, táncoltak, kártyáztak és szerelmeskedtek. Kinek mit kívánt az erkölcse.

A háziasszonyi teendőkből Donoghay-nénak a sógornője, Zsófi segédkezett. A kis leány olyan boldog volt és olyan jól mulatott, ahogy csak tizennyolc éves korukban tudunk mulatni.

(Malonyi egy pillanatra sem mozdult el mellőle...)

Különbözn árva leány. Endre volt a gyámja. A kastély tágas ebédőjének a falán füstös családi képek függtek. A főispánnak feltűnt, hogy az egyik olajfestményű arckép mennyire hasonlít Donoghaynéhoz. Meg is kérdezte Endrétől, hogy ki az?

A házigazda elemében volt, hogy el beszélhette a szép asszony szomorú történetét, amelynek való igazságát a régi irások bizonyították a levéltárban.

(Folytatjuk.)

„A hozsupályi

fogyasztási szövetkezethez üzletvezető (kiszolgáló) keresztetik. Fizetés évi 1200 korona s az évi tiszta haszonból 5%. Pályázók bizonyítványukat azonnal nyujtsák be Csighi Andor ev. ref. lelkészhez. Az állás augusztus 1 én foglalandó el. Az üzletvezető 1000 korona óvadékot tartozik azonnal készpénzben letenni. Személyes megjelenés kívántatik.” 391-1-1

5216|1906 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az első alföldi cognagyár r. t. kecskeméti végrehajthatónak Sövényi István végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben a debreceni kir. törvényszék területén levő Debrecen sz. kir. város határában fekvő a debreceni 5917 sztjkvben A + 3 sor 5631 b 2 hrsz. alatt foglalt Sövényi István és neje Püspöki Mária nevének álló ingatlanból a végrehajtást szenvedett illető 1/2 résznyi jutalékra 1356 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan jutalék az 1906. évi augusztus hó 4-ik napján délután 3 órakor a kir. tvszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanjutalék becsárának 10%-át, vagyis 135 kor. 60 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött, kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított, szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. 390—1—1.

Debrecen, 1906. május hó 21. én.

Bolvári
kir. tszki bíró.

Uri-ruha szöveteket,

csak szolid gyártmányt, magánvevők jóval olcsóbban beszerezhetik a szövetgyári-áruházban

Kasper Károly

Iszruok 8/59 sz.

- Kor. 4.80 1-15 métertiszta gyapju nadrágszövet.
- Kor. 7.80 3 m. angol, mintézott igen tartós öltönytiszta szövet.
- Kor. 9.— 3 méter elszakíthatatlan tiszta gyapju recés scheviot kelme.
- Kor. 12.— méter rendkívül finom kamgarn ruhaszövet utóai és társaságban öltözködésre
- Kor. 18.— 3 méter novante öltönytiszta legújabb mintákban és színben minden időszakra alkalmas. 196—18—12

Kérjen mintaszöveteket!

Előpatak

gyógyfürdő

Kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutus bántalmainál. Máj és lépbetegségeknél, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál valamint bármely az idegeség alapján fejlődő betegségekben. A nagyhirű előpataki gyógyvizet orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, kezelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdő-idején május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepsi-szentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 %-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön evenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székhelyi hely: Előpatak. De kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 342-4-4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Árlejtési hirdetés kenyérszállításra

A debreceni ev. reform. főiskolai tápintézet részére az 1906. aug. 31-től 1907. aug. 31-ig terjedő három évben szükséges kenyér szállításra árlejtés hirdettetik.

A szállítandó kenyér mennyiségére nézve tájékoztatást nyújt az a körülmény, hogy a múlt évi szükséglet: 36.026 kilogramm volt.

A kenyér a helybeli István gőzmalom társulat örölményei között 6-os számmal jegyzett kenyérlisztből állírandó elős árára nézve is azon 6-os számú liszt ára szolgál számítási alapul; minélfogva jelen árlejtésnél pályázók azt tartoznak világosan ajánlataikban ki nyilvánítni, hogy a megnevezett lisztnek István gőzmalmi hivatalos árjegyzék szerinti mindenkoros árából hány százalék engedménnyel hajlandók a kenyeret szállítani.

A kötetendő szerződés részletes feltételei a főiskola háznagyi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Erre a kenyér szállításra vállalkozók zárt ajánlataikat 700. korona óvadékkal együtt f. évi július hó 27. d. u. 5 órájáig a főiskolai háznagyi hivatalhoz adják be; a beérkezett ajánlatok felett a főisk. gazdasági tanács határoz.

Debrecen, 1906. július 16.

Collégiumi háznagy.

Tessék díjtalanul árjegyzéket és mintát kérni a legjobb

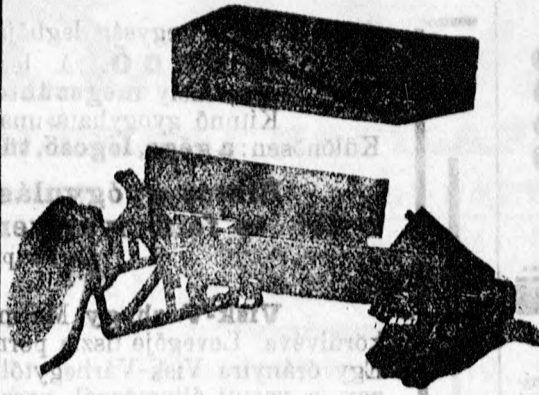
Stájer férfi és női loden szövetekből

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle divatszövetekből, férfi és női öltönyökre, felöltőkre, esőköpenyekre a legolcsóbból a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebben

sömert első és legnagyobb Loden kivitelű cégtől Vincenz Oblack cs. és kir. udvari szövet szállító Graz, Murgasse No. 9/63.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rf. D. K.

264-6-7

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth kuti“ gyógy borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár kuti“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lítium tartalmu. Húgyhajtó hatásu. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik feynyőseerdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforások. Szén savval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamozás, tej és savófürdő, teraikutúra. Vilámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye)

Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.

Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Déda. Posta, távirida és telefon helyben.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatásu arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrsztárlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényesse, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176-10-9

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihelovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerüzletekben.

B. Hamisítványoktól óvakodjunk.

Ünneztől óvakodjunk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
"DEBRECEN"
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

A valdói „Tulipánerdő"
szivarka hüvely és szivarka-szipka gyári főraktára **Marmathy Pál** könyvkereskedésében van Fűvészt-utca 14. csakis ott kaphatunk valódi „VERGE" egyszései papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. King 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. — Telefon 374. Egy tanuló felvétetik. 360 10-5

Egy jó családból
való 4 középosztályt végzett fiu, férfi és női divat üzletbe tanulónak felvétetik. Cim a kiadóhivatalba.

A vakációban
középiskolai tanulók tanítását, javító vizsgákra való előkészítését elvállalja jó gázz. Cim a kiadóhivatalban.

Megbízható
és jó családból való fiu fűszerkereskedő tanulól felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

4 hold
186 □-51 föld az ondónak Debrecenhez legközelebb eső részén eladó. Értekezhetni Boros testvéreknél. Kossuth u 7. 388-3-1.

Jó karban
levő egy ló-utáni kocsijutányos áron eladó, Értekezhetni Gólya-utca 17. 370- -

Irodába ajánkozik
jórású VII. gymnazista. Cim: Szalai Ferenc, Vörösmarty-u. 30.

Honi gyártmányu
Karton, Batiszt és Delinek,
továbbá 248-x-73
Himzett Batiszt és Vászón Ruhák
nagyválasztékban kaphatók
Bosznay J. és Társa
—●● divat-áruházaiban ●●—
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Visk-Várhegyi Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ**. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitünő gyógyhatásának bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás** Különösen: a **gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

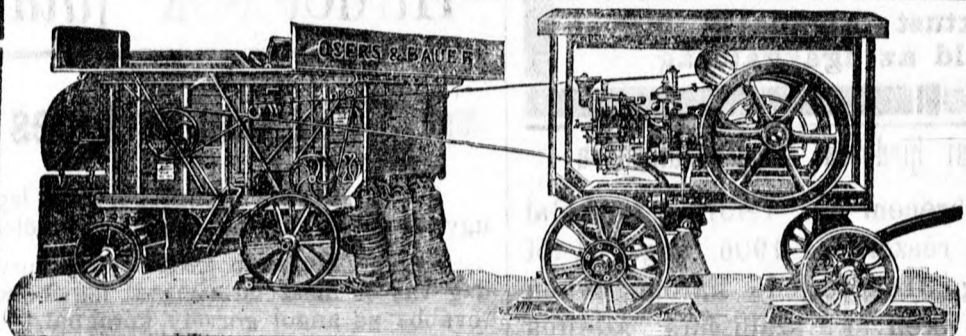
Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza**. Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodik van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitünő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenként. *Szigoruan kóser konyháról is gondoskodik van.* Olcsó, kényelmes lakásról azon kívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanický-u. 18.
Benzin-lokomobil.
Szivó-gázmotor.
elsőrendű gyártmány kedvező fizetésű 1-2 fillér üzem költség feltételek mellett. Árjegyzékek ingyen.
Több mint ezer gép üzemben.

Szt. Radegund, Grác mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitünő ivóvíz, enyhe edző éghajlat mellett. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyimód, speciális masszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olcsó áruk. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. —

Prospektust ingyen küld

Dr. Ruprich igazg. főorvos.

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz** tartós, rögtönszáradó és tükörfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz** vízel mosható!
- A Tulipán-Padlófénymaz** tetszetős, nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz** minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.